

Otázka: Mezinárodní ekonomická integrace a management

Předmět: Ekonomie, Management

Přidal(a): Kryštof

Mezinárodní ekonomická integrace

- Dnes již nelze žádnou ekonomiku ani extrémní (KLDR) považovat jako samostatnou izolovanou bez vazeb na okolní země
- Vzájemné vztahy mohou být buď to bilaterální (dvoustranné) popř. v rámci mezinárodní organizací
- Dochází ke stále těsnějšímu propojování z řady důvodů – dochází k vytěžení surovin, potravinová nedostatečnost, nedostatek vody, klimatické změny, porušování ekologických principů a smluv, migrace, válečné konflikty, ekonomická nestabilita
- Stále silněji se prosazuje potřeba vzájemné spolupráce díky dynamickému vývoji a vědecko-technickému pokroku ve všech oblastech
- Garantem mezinárodních vztahů by měla být OSN, která zastřešuje řadu organizací, institucí a orgánů, které vyvíjejí vlastní činnost, měla by zajišťovat státní suverenitu jako základní princip mezinárodního práva

OSN vznikla v roce 1945 ČSR člen od počátku, hlavní instituce:

- UNESCO
- UNICEF
- WHO (zdravotnická organizace) ILO (organizace práce)
- Do systému například patří mezinárodní měnový fond, světová banka
- Disponují řadou prostředků pro udržení míru např: rada bezpečnosti může uvalit na

některou zemi sankce (viz. Na Rusko, Severní Koreu,...) vysílají pozorovatelské mise

Mimo tyto organizace jsou také organizace vojensko-politické např.:

- NATO
- INTERPOOL
- Světová obchodní organizace (VTO, dříve GAT)
- G8 (USA, Kanada, Rusko, Japonsko, Německo, VB, Itálie)
- Červený kříž
- Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)
- Evropský soud pro lidská práva, evropské sdružení volného obchodu
- Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OSCE)
- EU

Evropská unie

- Počátky unie respektive sdružování Evropy lze spatřovat již od cca 16. Stol, kdy Jirka z Poděbrad svažoval založení jednotného spojeného království, neprosadilo se však nic (vliv válek atd...)
- posléze po každé větší válce nastávala atmosféra vzájemného sdružování = posilování, nejsilnější se to projevilo v 20. Stol. jak po 1. Sv. v. tak více po 2. Sv. v., kdy fr. Ministr zahraničí Robert Šuman vyjádřil deklaraci na spolupráci (v Montaně) a v dubnu 1951 na základě této deklarace vzniklo **ESUO** (Evropské sdružení uhlí a oceli) => po válce postavit Evropu „na nohy“ ESUO podepsali BENELUX, Francie, Itálie, Německo
- **3. 1957** těchto 6 zemí založilo EUROATOM = společenství, které mělo za cíl mírové využití atomu
- Obě organizace v březnu **1957** podepsali Římské dohody => vznik EHS (evropské hospodářské společenství)
- Tyto země byly skutečně ekonomicky nejsilnější země Evropy
- Sdružily se s cílem společného trhu, který zajistil volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a osob
- Jejich cílem bylo dosažení celní unie
- EHS se zdárně vyvíjelo a zařadilo do svého programu sociální a environmentální politiku (ochrana ŽP)
- **1979** = byly první volby do evropského parlamentu, od té doby se co pět let konají volby

- EHS se začalo rozšiřovat
- Velká změna nastala v roce **1989**, po pádu Berlínské zdi došlo ke sjednocení Německa a Evropa se vymanila ze Sovětského područí
- Začaly přistupovat nové země a roku **1991** (zanikl SS) byla v Maastrichtu podepsána smlouva, kde se mimo jiné přejmenovává EHS na EU
- Dochází k dalšímu rozvoji, přistupují Finsko, Rakousko, atd...
- **1999** = vznik eura jednotné měny a spolu s ním **EUROZÓNA**
- **2004** = EU se rozšířila o další země ČR, Rumunsko, Bulharsko
- Postupem času se EU dále rozšiřuje na dnešních 28 zemí
- Do unie se dále chtějí přihlásit další země Makedonie, Černá Hora, Albánie, Turecko

Orgány EU

Rada EU

- je hlavním rozhodujícím orgánem EU
- každého zasedání se zúčastňuje ministr každé členské země agendy, které se projednává

Evropská rada

- je složena z prezidentů (případně předsedů vlády) jednotlivých členských zemí
- Schází se minimálně 4x ročně
- Setkání nejvyšších představitelů, kteří mají řešit naléhavě mezinárodní otázky
- Předseda bývá označován jako prezident EU (Donald Tusk)

Evropský parlament

- volený orgán, který má momentálně 751 členů
- V čele parlamentu je předseda parlamentu, vykonává politický dohled nad činností a mají možnost podílet se na legislativě
- Členové jsou voleni na 5 let
- Jejich zasedání se konají ve Strasbourgu, a nebo v Bruselu
- Mají vývoj, kde se projednává práce všech oborů unie
- Europoslanci se sdružují podle své politické příslušnosti do frakcí, které se odlišují svým ideovým profilem (zaměřením)

- **Europoslanců je 21:**

Evropská komise

- Je to orgán, který není nikým volen, je pouze jmenován na 5 let a prozatím má každá země svého jednoho **EUROKOMISAŘE**
- ten má na starost jednu agendu, nesmí hájit zájmy své země, ale výhradně zájmy unie
- předsedou parlamentu je Jean Claude Juncker
- Věra Jourová = naše eurokomisařka

Evropský soudní dvůr

- Sídlo = Lucemburk
- Cíl -> řešit problémy v rámci unie ve smyslu kdy občan má pocit, že mu bylo ze strany unie ukřivděno

Evropský účetní dvůr

- kontroluje zda-li byly dodrženy všechny příjmy a výdaje EU mimo to dělá účetní závěrku, kterou předkládá každý rok ke schválení evropskému parlamentu

Ombudsman

- Přijímá stížnosti občanů a institucí EU, pomáhá s jejich řešením

Výbory

1. Evropský hospodářský a sociální výbor – poradní orgán
2. Výbor regionů

Evropská investiční banka

- zřízena na podporu méně rozvinutých regionů EU, sídlí v Lucemburku

Evropská centrální banka

- Sídlí ve Frankfurtu nad Mohanem
- Zpracovává hospodářskou a měnovou politiku EU
- kontroluje měnovou politiku jiných zemí, zodpovídá za kurz eura

Management

- společensko-vědní disciplína, součást ekonomie, která vznikla v podstatě okamžiku, kdy se v podniku oddělili majitelé od řídicích pracovníků
- dá se definovat jako souhrn činností vedoucích pracovníků manažerů, které jsou zaměřeny pro splnění cílů v podniku
- Je řada definic avšak žádná oficiální
- chápe se, buď to jako věda nebo skupina vedoucích pracovníků

V podniku rozlišujeme několik úrovní, kde je:

- top management
- střední management
- manažeři první linie

Manažeři první linie

- jejich úroveň pak rozlišuje jejich funkce

- zahrnuje bezprostřední nadřízené dělníků a ZC (mistři, předáci, vedoucí dílen
- jsou to lidé, na které je vyvíjen tlak především v oblasti schopnosti improvizovat a okamžitě operativně řešit
- jejich řízení se nazývá operativní, koncepční

Střední management

- tito manažeři tvoří prostřední článek mezi vrcholovým managementem a manažery první linie
- pro ně je charakteristická práce s informacemi a přirozená autorita aby dokázali přenést informace ke koncepčnímu řízení
- v podniku jsou nezbytní pro svou informační a technickou podporu

Top management

- úzká skupina vrcholových pracovníků, kteří ovlivňují řízení celku
- na nich záleží, jak se bude podnik vyvíjet, kam směřovat a jaké jsou jeho vize na několik
- jsou to rozhodující činitelé podniku, kteří mohou podnik zachránit nebo také zcela zlikvidovat
- záleží především na jejich schopnostech a dovednostech řídit firmu
- nejsou článkem výkonným, pouze řídícím

k zásadním manažerským činnostem patří:

- plánování
- organizování
- vedení
- kontrola
- -> všemi oblastmi se prolíná nejhlavnější funkce **ROZHODOVÁNÍ**

Rozhodování

- rozhodující moment celého procesu
- prochází všemi činnostmi managementu
- dá se rozdělit na několik částí, které na sebe navazují

Definovat problém

- může být problém definován číselně, písemně, ale vždy musí být zřejmé oč se jedná, co se má řešit

Návrhy řešení

- manažer by si měl udělat portfolia = několik druhů řešení, ze kterých bude vybírat
- záleží na jeho kreativitě a schopnosti vytvořit řešení
- toto nesmí být ani příliš velké (kvůli rozptylování) ale ani ne malé (protože je omezené)
= musí být **OPTIMÁLNÍ**

Tvorba kritérií

Výběr správné varianty

Rozlišujeme tyto typy problémů

- Správně definovaný – to jsou ty, které už manažer řešil, zná, setkal se s nimi a řešení přepokládá
- Špatně strukturovaný – je nový, nesetkal se s ním a musí se mu více věnovat

Druhy rozhodování

- Za jistoty – řešil, ví, zná
- Za nejistoty – neví, nezná, nesekal se
- Za rizika – zná, řešil, ví, že to může dopadnout špatně
- Manažer by měl používat a) nebo méně c) a vyhýbat se b)

Plánování

- Plánování znamená souhrn činností, jejichž výsledkem je **PLÁN**
- Z každého plánu by mělo být zřejmé čeho, kdy a jak má být dosaženo, popř. kdo za splnění zodpovídá

Rozlišujeme tyto druhy plánů:

- **Strategické** – vize – jedná se o dlouhodobé plány, které spadají pod vrcholový management a stanovují výhledové cíle
- **Taktické** – rozpracovávají dlouhodobé vize a tvoří se na období do jednoho roku
- **Operativní** – jsou to rozpracované detaily plánu na měsíce popř. dekády a zpracovává je operativní management

Organizování

- To znamená vytváření struktur a systémů, které zabezpečují optimální plnění cílů
- V podniku se vytváří různá schémata a různé struktury
- Je věcí každého podniku, jak si tento systém zabezpečí
- Dnešní management rozeznává tyto nejčastější struktury
 - **Pyramidální**
 - **Štábní** – ve škole (ředitel, zástupce, atd...)
 - **Liniová** – jeden šéf a hodně podřízených
 - **Kombinovaná** – mix výše uvedených, ale nelze určit, který je nejlepší
- S organizováním souvisí tzv. **ORGANIZAČNÍ ROZPĚTÍ** – což znamená kolik podřízených je schopen „zvládnout a uřídit“ jednotlivý manažer
- S tímto souvisí **PRINCIP AUTORITY**, která může být:
 - přirozená
 - delegovaná (je nařízená)

Vedení

- vedení se nesmí plést s manipulací s lidmi

- souvisí s ní **MOTIVACE** = souhrn vnitřních pohnutek, které zaměstnance ovlivňují
- má na ně obrovský vliv výchova, rodina a prostředí, ve kterém vyrůstal
- **STIMULACE** = vnější pohnutky
- Stimulace je pak odvislá od používání ekonomických nebo mimoekonomických stimulů
- **Ekonomické stimuly** = peníze, mobil, auto
- **Mimoekonomické stimuly** = pochvala a ocenění (veřejné), kariérní růst, možnost dalšího vzdělávání apod.
- Patří zde také komunikace
- **KOMUNIKACE** = přenesení informací
- informace se takové sdělení o skutečnosti nebo ději, který jsme dosud neznali nebo o něm nevěděli, přičemž informaci je potřeba předat
- patří zde komunikátor (ten, kdo předává) a komunikant (ten, co přijímá)
- rozlišujeme dva základní druhy
 - **verbální (slovní)** – ta může být ústní i písemná
 - ústní je ideální z důvodu okamžité zpětné vazby, její nevýhodou je, že komunikátor musí umět u komunikanta udržet pozornost
 - **neverbální (řeč těla)** – modulace hlasu, gesta, mimika
 - komunikátor musí umět zvolit odpovídající médium, jak oslovit komunikanta (rozhlas, telefon...)

Kontrola

- nedílnou součástí managementu je **KONTROLA**, což je porovnání stavu skutečného se stavem požadovaným
- tento proces nám umožňuje korigovat negativní odchylky v činnostech
- předmětem kontroly mohou být jakékoliv činnosti
- např. zásobování, finanční apod.
- standardy jsou kritéria konané práce dnes se posuzují na bodové škále, kde se pro každou oblast vyhodnocují standardy samostatně
- kontrolní činnost se v podniku provádí dle schváleného plánu kontroly
- kontrola nemá být nikdy určitý strašák, hrozba, ale naopak pomocník, který pomáhá zkvalitňovat činnost systémů
- je to vždy přínosem

Rozdělení:

1. Z hlediska času

- Preventivní (předběžná) – probíhá před započítím nějakého procesu
- Průběžná – dispečer
- Následná – spočívá v důkladném rozboru příčin

2. Z hlediska trvání

- je nepřetržitá, uplatňuje se zde hlavně princip autokontroly
- Periodická – a) občasná pravidelná – předem oznámená (měsíční porady, inventarizace)
- Občasná nepravidelná – v mimořádných činnostech – po požáru, po krádeži

3. Z hlediska místa konání

- Je přímá, provádí se konkrétně na místě
- Nepřímá ta se provádí formou hlášení

4. Z hlediska rozsahu – celková komplexní

- Další oblasti
- Dílčí

5. Z hlediska systému je kontrola vnější, kdy může kontrolor subjekt, který je mimo (česká obchodní inspekce např.), kontrola vnitřní (tu si provádí kontrolní orgány sami)